

— -5 балів за виконання вибіркового завдання (одного із п'яти запропонованих). Серед запропонованих завдань особливо слід акцентувати підготовку доповіді і оприлюднення її змісту на студентській науковій конференції або участь у конкурсі студентських наукових робіт. Саме така робота дає можливість студентам поглибити теоретичні знання, активізувати їх творчі здібності і, що особливо важливо, виявити здатність займатися науковою діяльністю. Як свідчить практика, студенти неактивно включаються до наукової складової навчального процесу. Аргумент, як правило, один — обмеження 100-бальним оцінюванням, відтак додаткові бали за наукову роботу не чинять суттєвого впливу на загальну кількість балів, яку можливо отримати в процесі проведення практичних занять.

Пропоную для мотивації студентів займатися науковою роботою реалізувати такі заходи:

1) переможці студентської наукової конференції повинні отримувати переваги при зарахуванні до магістратури на бюджетній основі;

2) роботи студентів, які зайняли друге місце, доцільно відправляти на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт;

3) роботи, автори яких зайняли призові місця, рекомендувати до публікації у фахових виданнях КНЕУ.

Певна річ, науковою роботою можуть займатися не всі студенти. Як правило, це кращі, ті, що мають високі знання за навчальними дисциплінами. Однак не однаковою мірою студенти володіють інформацією щодо наукової складової навчального процесу. Тому до наукової діяльності важливо спонукати студентів уже з першого курсу. Існує необхідність включити до навчального плану окрему дисципліну «Основи наукових досліджень».

Слід також зазначити наявні проблеми щодо забезпечення рівномірності при оцінюванні знань. Великою мірою вони пов'язані із виконанням індивідуальних завдань, як правило студенти здають роботи наприкінці семестру. Для подолання подібної нерівномірності за наукою «Облік в банках» передбачено виконання індивідуальної роботи за наперед складеним графіком. До його формування залучаються всі студенти групи, які обирають до виконання конкретні завдання і визначають дату їх захисту починаючи із третього заняття. Прикро, але не всі студенти у цьому процесі беруть активну участь. Тому при недотриманні встановленого графіку оцінка знижується на один бал.

Певною особливістю отримання компетенцій за наукою «Облік в банках» є потреба у постійному відслідковуванні змін до інструктивно-нормативних документів НБУ. Саме тому цій роботі приділяємо велику увагу. Опрацьовані зміни студенти подають у письмовому вигляді. Далі вони стають предметом обговорення, а нерідко — і дискусії у години, відведені на індивідуально-консультаційну роботу.

Необхідно додати до вище зазначеного що наука (дисципліна) Облік в банках завжди була та залишається динамічною, отже викладачам варто постійно займатися самоосвітою, приймати участь у наукових міжнародних конференціях, семінарах, аналізувати нормативно-інструктивні документи НБУ, періодичні видання та статистичні джерела, тобто підвищувати професійний рівень компетентності, що дуже впливає на якість підготовки до лекційних та практичних занять та одночасно на мотивацію студентів до навчальної та наукової роботи.

*Хоптинський Ю.А., к.е.н., доцент кафедри
бухгалтерського обліку*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА НАУКОВОЇ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Незалежно від організаційно-правових форм і форм власності, галузевої специфіки і обсягів виробництва, кількості працюючих та інших ознак господарюючих суб'єктів бухгалтерський облік є однією з основних функцій сучасного менеджменту, а тому дисципліна «Бухгалтерський облік» є профільною для студентів обліково економічного факультету і одночасно відноситься до нормативних для студентів КНЕУ всіх інших (не облікових) напрямків підготовки та форм навчання (за винятком спеціальності 6402). Викладання цієї дисципліни студентам бакалаврського рівня підготовки всіх спеціалізацій на всіх факультетах (окрім обліково-економічного та економіки АПК) здійснюють викладачі кафедри бухгалтерського обліку. Станом на початок 2013 року із 18 штатних одиниць 17 викладачів мають вчену ступінь кандидата економічних наук (водночас два з них є докторантами КНЕУ) і один — завідувач кафедри — доктор економічних наук.

Сучасне динамічне бізнес-середовище та посилення його інноваційної складової і відповідно безперервний, об'єктивно обумовлений процес удосконалення бухгалтерського обліку, зокрема законо-

давчо закріплений поділ його на фінансовий і внутрішньогосподарський (управлінський), впровадження П(С)БО, МСБО і МСФЗ, Податкового кодексу з наступними численними змінами та доповненнями потребує від кожного викладача постійного удосконалення своєї фахової майстерності.

Серед основних напрямків розвитку навчально-освітньої та науково-інноваційної майстерності професорсько-викладацького складу кафедри бухгалтерського обліку можна зазначити:

- залучення всіх викладачів до постійного удосконалення (оновлення) навчально-методичного забезпечення навчального процесу (Робочі програми, карти СРС, зміст та форми ІКР, порядок оцінювання набутих знань тощо);

- систематичний обмін професійним досвідом, зокрема шляхом взаємовідвідування лекційних і практичних занять з наступним обговоренням на засіданнях кафедри негативних аспектів і позитивних здобутків;

- поглиблення інноваційної складової навчального процесу, застосування сучасних методів проведення занять, зокрема у формі актуальних у прикладному аспекті міні тренінгів, рольових і ділових ігор, кейс-методів тощо. Додатковим чинником забезпечення конкурентних переваг майбутніх фахівців — випускників КНЕУ має стати заплановане з 2013 року запровадження у навчальний процес сертифікаційної програми-прикладного рішення «1 С: Бухгалтерія 8»;

- наукове керівництво магістерськими дипломними роботами та кандидатськими і докторськими дисертаціями. Практично всі викладачі є науковими керівниками МДР студентів — випускників обліково-економічного факультету. Більшість викладачів із науковим званням доцента і професора здійснюють керівництво (консультування) наукових досліджень у формі кандидатських і докторських дисертацій, загальна кількість яких складає із року в рік більше двох десятків;

- з метою моніторинга поточних та очікуваних змін нормативно-правових актів фахового спрямування кафедра по домовленості з відповідними редакціями отримує безкоштовно 5–7 найменувань періодичних фахових видань, зокрема: щомісячний часопис для аудиторів, судових експертів, бухгалтерів і працівників «Незалежний АУДИТОР» і щоквартальне науково-практичне видання — журнал з аналогічною назвою, українські бухгалтерські журнали «Баланс», «Баланс агро», «Баланс бюджет», всеукраїнську професійну бухгалтерську газету «Все про бухгалтерський облік». З цією ж метою викладачі кафедри досить успішно використовують пошукові системи Інтернету, зокрема Google, Yandex, Yahoo;

- з метою якісної підготовки фахівців-обліковців магістерського рівня, для проходження переддипломної практики студентів, підвищення кваліфікації викладачів і їх періодичного стажування кафедрою встановлені постійні зв'язки з багатьма підприємствами і установами. Зокрема укладено відповідний договір і відкрита на АНТК ім. Антонова філія кафедри «Бухгалтерського обліку». Подібну угоду укладено з асоціацією «Бухгалтерський дім «Сова». Кафедрою здійснюється плідна співпраця з Всеукраїнським бухгалтерським клубом «Баланс» і редакцією журналу «Баланс» (участь у щорічних засіданнях круглого столу, організація та проведення Всеукраїнських конкурсів наукових робіт студентів і молодих вчених — фахівців бухгалтерського обліку, участь у щорічних Всеукраїнських бухгалтерських конгресах тощо). Налагоджено постійні плідні наукові взаємозв'язки з провідними економічними вузами України щодо рецензування і попереднього захисту докторських і кандидатських дисертацій, відповідних авторефератів, наукових робіт студентів тощо. Набутий досвід використовується при написанні навчально-методичної літератури, наукових статей, монографій, посібників, підручників, при виступах на конференціях і семінарах, у підготовці рекомендацій і пропозицій щодо підготовки фахівців і нових нормативних актів з обліку, контролю і аудиту. Так, у 2012 році викладачами та аспірантами опубліковано 52 наукові та науково-методичні праці, загальним обсягом 13,2 д.а., практичну апробацію результатів досліджень здійснено на 29 міжнародних, всеукраїнських та інших наукових і науково-практичних конференціях. Загальний обсяг представлених виступів і тез доповідей склав 4,7 д.а. Доречно, що на кафедрі створена Науково-інформаційна секція, на засіданнях якої рецензуються підготовлені до друку наукові статті викладачів та аспірантів, здійснюється попередній захист кандидатських і докторських дисертацій.

Чук О.В., к.е.н. доцент
кафедри бухгалтерського обліку

«ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО І НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ У СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ»

У сучасних умовах зростає необхідність формування і зміцнення інтелектуального, культурного та науково-технічного потенціалу. Система освіти вимагає постійних змін, зумовлених зростанням інформації в суспільстві.